

Yakobo

ጋግሥ

Itsiáha

¹ Mí Yakobo ání ngi Bulu mva aní Wíe Yesu Kristo osúmbi dé ጋግሥ áñfi wanlín sísí mli Bulu ahá* ání mliladásáín wá ግyító fée. Nde mli itsiá ha.

Ansigyinya Ikplánto

² Apíó aba, ní mlowíe ikplán mva ason wunheto á, ansí ihíe gyi mli. ³ Tsúfée mliyin ání ní bəso mli hógyi ki a, itehá mlitotomi tálí líí mli ason wunhe fée onó. ⁴ Ní mletálí tomi líí mú onó á, íbéha mlédan, wá alé, fón tógyítótó. ⁵ Ní mlito oku léhián nyansa á, okúli Bulu. Obéha mu faan. Omóowa mu pélito, tsúfée Bulu təpó awitəle há ahá fée nyansa. ⁶ Táme ní fókúli mu a, pu hógyi ku mu. Másusúu fee oméeha fú. Tsúfée ní fomohogyi ání obéha fú á, fugyi fé ግpúá idá yó nkpa, íladá yó oma. ⁷⁻⁸ Ohá ání ogyi alí, mu agywun tamalíí tsukole omádunká ansí obéé, ménya tətəto tsú aní Wíe Bulu wá, tsúfée mu agywun igyi anyə.

Ohian Pó Iwinya

⁹ Ansí igyi Okristoyin ání oma tətə, tsúfée Bulu latsú mu fúá. ¹⁰ Ní Bulu obá iwí onyapó é asi á, ansí igyi mu. Tsúfée mu nkpa bətsən fé oyí ntswítswi. ¹¹ Alí ámúú owí onó iwá onlin, itó ífá, mú ntswítswi təbú kpákpáa; ífá ámu alé tetá ámu a, alí kén iwí onyapó déyə odebá alí obówu ní.

* **1:1** Yakobo létí Bulu ahá obéé, abusuan dúanyə ámu.

Isókɪ

¹² Bulu toyúlá ɔhá ání ototomi ikplántɔ. Tsúfé ní ɔledali mótó á, Bulu ɔbéda mu ipán, há mu nkpa ání itamatá, igyi isugyí-ɔpa ámúú ɔlehie ɔbéé, mópɔhá ahá ámúú butɔdwé mu amu. ¹³ Ní bɔsɔ ɔku ki a, ɔmáblí ɔbéé Bulu lásɔ mu ki, tsúfé ɔhaa méetalí sɔ Bulu ki ɔbéé, ɔbwéé lakpan. Bulu é tamasɔ ɔhaa ki ɔbéé, ɔbwéé lakpan. ¹⁴ Nyankpɔsa onutó ɔwólí laláhe témlé mu, bítia mu wá isókɪtɔ. ¹⁵ Ɔwólí laláhe tɔkwíí lakpan. Lakpan é igyi ɔhasu á, itɔpó lowu ba.

¹⁶ Mú su apíó adwepú, mlimáha ɔhaa ɔmle mli. ¹⁷ Atɔ wankláán pú atokiehé yilé kugyíkɔ itsú ɔsúsú. Itsú aní Sí Bulu, ɔsúsú atɔ wankíhé Ɔbwepú ámu wá. Ɔtamatsé fé ɔpa móa onyé. ¹⁸ Mu apétó ɔlɔpu mu ɔnɔkwali asón kwíí aní, méní abóbwé agyankpapu mu atɔ bwehé féétó.

Asónnu Pó Músúgyí

¹⁹ Apíó adwepú, mlinu. Mlikɔsi nu asón asi. Mli ɔnó máwa ɔsa. Mlimákɔsí nyá ɔbló é. ²⁰ Tsúfé ɔbló tamabwé tóá Bulu tekle. ²¹ Mú su mlile tsiátó laláhe kugyíkɔ le mli nkpatɔ, amlisi lakpan bwe. Mboun mliba iwiasí, amlihɔ Bulu asón ámúú aladú wá mlitɔ ámu. Mú ɔbéha mli ɔkláa obénya nkpa ní.

²² Mlibwe dinka Bulu asón ámuvsu, mlimábwe mó anupú keke. Ní mlɔbwé mó anupú keke a, iwí mlidémle. ²³ Ɔhá ání onú Bulu asón, omegyí músú gyí fé ɔhá ání alakɪ mu iwí ahuhwétó. ²⁴ Onyánátí mó asi pé á, alatan alíá olowun mu iwí. ²⁵ Táme ɔhá ání ɔleyaa asu nú Kristo mbla ámúú ilɔfon, itehá anitegyí iwí ámu, ɔmetan músú, ɔde músú gyí a, Bulu obóyulá mu ɔkpagyíɔkpasu.

²⁶ Ɔhagyíɔha ání ɔbéé muɔe Bulu sým, táme ɔtamakítá iwí mu tóitɔ á, ɔde iwí mlé. Mu Bulusým

igyi kpaali. ²⁷ Bulusúm oduá mó iwí letin, asvansu ma mó iwí, aní Sí Bulu tekle gyí, mléki awumbi móa asvrapusu amó ikplánto. Mléki ání oyi ánfito lakpanbwe é iméegyí mlisu.

2

Fitáto Futí Kí

¹ Mí apíó, ní mlilahó numnyam Owíe Yesu Kristo gyi a, mlimáfutí fitáto kí. ²⁻³ Ní iwí onyapóá odídí tatiá ibu ibiá, olowa sika ató pó ohiániá odídí tatida bebá mli Bulu osúmkpá a, mlimáha iwí onyapó ámu otsiákpá, bláa mu mliaa, obétsiá oyilékpá nfi; bláa ohiáni ámu mó mliaa, otsiá asi otineku inu, ntée odúnka otineku lu. ⁴ Ní mlobú ahá amó iwinya su á, mlimókópó agywun laláhe gyi asón ní?

⁵ Apíó adwepó, mliyaa asu amlinu. Bulu léle oyi ánfito ahiánfó obéé, bonyáa hógyi ání mó onó bu onlin, abotsia mu iwíegyí ámutó, fé alí amóú olehie yáí obéé, mópvhá ahá amóú botódwé mu amu.

⁶ Táme mli mó á, mlitokpói ahiánfó. Nfíte mli, megyi iwí anyapó ánfí tesisi mli, tswín mli mánsu, sáma mli wúlu ahande wá ní? ⁷ Megyi amó dé Kristo idayilé amóú idin mlisu ámu kpóí ní?

⁸ Bulu mbla ámu féé nwun, bōwanlín wá Bulu asun wanlínhé amutó gyí, “Dwe fú bá fé fú iwí.” Ní mlidé mósó gyi lélé á, múmú mlidé ito wankláán bwe. ⁹ Táme ní mlofúti fitáto kí a, mlilabwé lakpan. Bulu mbla ámu lahá mli ipón. ¹⁰ Tsúfé fúá fegyí mbla ámu féésó, táme fepán kole pé á, fagyí pón ání fatón mbla ámu féé. ¹¹ Tsúfé Bulu léblí obéé, “Máto mbua.” Mu kén léblí obéé, “Mámó oha” é ní. Mó su ní fumókútó mbua, táme famó oha a, fumókúkiná Bulu mblasu gyí ní? ¹² Bulu obópo mbla ánfí itehá

anitegyi iwɪ ánfɪ gyi ahá asón. Mú sɔ mlɪkɪ wan-
kláán, mlɪ asɔn blíhɛ pú mlɪ bwɛhétó. ¹³ Tsúfɛ ɔhá
ání ɔtamawun ahá nwɛ á, Bulu omóowun mu nwɛ.
Táme ní fɔtowun ahá nwɛ á, Bulu obówun fu nwɛ
mu asón ogyíkɛ.

Hógyi Pú Bwɛhé

¹⁴ Apíó aba, ní ɔku ɔbéɛ, mɔhɔ Bulu gyi, táme mu
bwɛhé mosuná alɪ á, labi mɔmu mu hógyi amɔ bu?
Mú odu ɔbétalí há mu ɔkláa obénya nkpa? ¹⁵⁻¹⁶ Ní
fowun fú aba akɔ buma atɔ didáhɛ pú ɔyi kehɛtɔ
atogyihɛ, táme fɔmɛha amó, fɛbláa amó fɛɛ, “Nehá
mlɪ itsiá. Mlɪtsia wankláán. Bulu ɔkpáa mlɪ, ɔha
mlɪ tóá ɪdɛ mlɪ hián” a, labi mɔmu fú asɔn blíhɛ amɔ
ɪɔwa? ¹⁷ Alí hógyi igyi ní. Hógyi oduá yilébwe há
fú bá ɪma mótó á, igyi hógyi wúhɛ.

¹⁸ ɔku ɔbétalí blí ɔbéɛ “Fubɔ hógyi. Mí é ntɔbwé
yilé.” Néle bláa mu mbéɛ, “Suna mí fú hógyi amó
yilébwe ɪma mótó ámu. Mí é nósuná fú mí hógyi
tsú mí yilébwetó.” ¹⁹ Fú hógyi desuná ání Bulu
ɔkɔlɛ pé bu ɪnu? ɪbu alé! Táme bi ání ɔɛ laláɛ fɛé
bohogyi alɪ. Mú sɔ bɔtenyá mu ifú, kpínkí kpak-
pakpakpa. ²⁰ Fú ɔha mimláɛ, fɔdekléá fówun ání
hógyiá ɪtamabwé yilé igyi hógyi kpaalɪ? ²¹ Anɪ náin
Abraham lóbwe yilé Bulu ansító, tsúfɛ olotsulá kpá
mu bi Isak yáa pututɔ, tɛkɪ ɔyómɔ mu bó afɔdɪ há
Bulu. ²² Mlɪlawun alɪá nanáin Abraham hógyi pú
mu bwɛhé ɪnatí? Mu bwɛhé sɔ mu hógyi ɪɔfɔn.
²³ Alí Bulu asɔn wanlínhé anfi ɪlɛba mótó ní. ɔbéɛ,
“Abraham lóhɔ Bulu gyi. Mú sɔ Bulu lóbu mu yilé
ɔbwɛpó,” tí mu mu nyawie ni. ²⁴ ɪni sɔ séi á, mlɪbi
ání yilébwe téhá Bulu totsú ɔha ání mu asón da
ɔkpa mu ansító, megyí mu hógyi pé.

²⁵ Alí ìlèba ha obu-òńó otsiápó Rahab é ní. Bulu lótsu mu áńí mu asún da òkpa, tsú tóá òlòbwe su. Òlòpọ Yudafo akvá beba bọde ansí wa kí mu òmátó ńáín, òlèha amú betse òkpa sńí.

²⁶ Alí á múbú ọńé ima òhatò ógyi itowuhé ámu a, alí ní yilèbwe memá hógyisu é igyi hógyi wúhé ni.

3

Ọdando

¹ Mí apíó, mlí fée mlímábwe iwí ató asunápó. Tsúfẹ Bulu obégyi aní ató asunápó anfi asún kíńkíńkín. ² Aní fée anitepán brégyíbré, táme ní òkọ tamapán mu tóitò á, múmú òlòfọn. Ọbétalí gyi mu iwisu òkpagyíòkpasu. ³ Apókí, dátòbi kọ pé bọtòpówá ọpònkò ọńó, pódámlí mu, súná mu òkpa pú tóá òbwée. Itehá otobú aní. ⁴ Mlíki ntsusu-yibiá idin ntsu ansító. Ilomoní, afú kọpònkpònti tópu mú náti. Táme ọtabu pátáplábi kọ tédámlí mú, súná ọtínéá iyóó. ⁵ Alí aní ọdando é igyi ní. Igyi aní iwí itó túkúríibi kọ. Táme itetálí blí asún akpònkpònti pótú iwí.

Igyi fé ogya plénplénbi áńí itówá ipó yílé ogyá. ⁶ Igyi itò laláhéá iteyíntá ató fée aní iwí. Itòkpóí nyankpọsa, yíntá mu nkpatíátó fée. Isubítí ogyá áńí itamaduntò ọdando ogyá anfi tetsánkí tsú. ⁷ Nyankpọsa tetálí bwé pututò-mbwi, mbubwi, awò pú ntsutso mbwi akugyíako bọtemántá. ⁸ Táme ọhaa mókótálí bwé ọdando ọmanta kí. Itò laláhé ọdando gyí. Ọtamatsiá díín. Elín áńí itómó sóón bó mú. ⁹ Anitòpó aní ọdando kánfó aní Wíe pú aní Sí Bulu. Mó kén anitòpólwíí ahá ni. Táme Bulu onutó lóbwe nyankpọsa fé mu iwí. ¹⁰ Ọńó kole pé ámotò íkanfó múa ilwí tédálí tsu. Mí apíó, ima alá íbèba

ali. ¹¹ Ntsuá ɪbu anúle pú ntsuá ɪma anúle bétalí lɪn tsu ɔbón kuletɔ? ¹² Mángo oyí bétalí swié kankaba? Ntéε baflé oyí bétalí swié mángo? Ekekeke! Alí ntsuá ɪbu anúle méetalí lɪn tsu ɔbón ání mótó ntsu ma anúletɔ ní.

Nyánsa Aní Itsú Bulu Wá

¹³ Ní ɔku bu nyánsa móa asón asɪnu mlɪtɔ á, mómó ɔpúu mu tsiátó wankláán le mó suna tsun mu bwehé pú mu ɪwiasɪbá ání itsú mu nyánsatɔ. ¹⁴ Táme ní olu pú ɔnsípe tsiátó bu mutɔ á, mómó ɔmápu ɪbi sí kántó, blí ɔbéε mu bu nyánsa. Ní ɔblí ali á, alawá afunu dínká ɔɔkwali amɔsu. ¹⁵ Nyánsa ání odu motsú ɔsósú. Itsú ɔyító ató ɔmagyáa, tsiátó laláhe, pú ɔhe laláhe wá. ¹⁶ Tsúfé ɔtínegyíatíné ání olu pú ɔnsípe bu a, aba asɪmánú pú lalahɛbwe tétsiá ɪnu. ¹⁷ Táme ɔhá ání mu nyánsa itsú ɔsósú á, gyankpapu, mu ɪwi letɪn. Ololwií, ɔtɔdwé ahá, ɔteba ɪwiasɪ. Otowun ahá nwe, ɔtɔbwé yilé. ɔtamafútí fitátó ki, ɔtɔbwé ató tsú mu klɔntɔ. ¹⁸ Ahá nsɪné ɔlapú todú iwilwiiá itɔpú yilébwe ba.

4

ɔyító Ató Dwe

¹ Ntɔ tétí ikó móa ɪtré wá mlɪ nsɪné? Megyí ɔwólɪ laláhe ání ideklé igyi mlɪsu tɔpúba? ² Mlɪlapú ɔnsípe mlɪdé ató klé, mlɪmédé mó nya. ɪni su mlɪdé ahá mɔ. Mlɪ ansí depe ahá atósú. Mó sú mlɪdétré kó ní, támε mlɪ ɪbi méεda mó ki. Tóá svá mlɪményá gyí, mlɪtamakólí Bulu ɔha mlɪ. ³ Ní mlɔkólí kóráá á, ɔtamahá mlɪ, tsúfé agywɪn laláhe mlɪtɔpókólí mu. Alíá mlɔpɔwá ɪwi ansigyí su mlɪdé mu kolí. ⁴ Mlɪladámlí ɔma há Bulu. Mlɪméyín ání ní mlɪdé

oyító ató dwe á, mlidé Bulu lu? Ní fudeklé fεε fódwe oyító ató á, futəbwé Bulu olupú. ⁵ Ntée mlidéki mliaa, kpaali Bulu asun wanlínhé amu ileblí obée, “Bulu tamatsulá Ọjé ámúú ọlọpọwá anító ámọsu?” ⁶ Iní sù ọtəpú awítale tsətsəotsə kpá aní, fε alá Bulu asun wanlínhé amu ileblí ní. Ọbée, “Ọtəkósó líí iwí atsupósó,

táme ọtəpú awítale kpá iwiasí abápu.”

⁷ Mú sù nde mli bláa mbée, mlibá iwiasí ha Bulu. Mlikọsu lu Ọbunsámsú, obésrí náti mli wá. ⁸ Mlikpọkpe manta Bulu, Bulu é obékpọkpe manta mli. Lakpan abwepú, mlifwí ibí le lakpanbwetə. Ahá aní mli agywun igyi anyo, mliha mli kluntə itun. ⁹ Mlisu, amliha mli iwí iwa mli nwe, mli lakpan sù. Mli mósí idámli isú, mli ansigyí imli péli. ¹⁰ Mliba iwiasí Bulu ansító, méní obótsu mli fúá.

Aba Iwí Asún Blí

¹¹ Apíó adwepú, mlímátrá blí mli aba iwí asún. Mlímátrá tsii aba, kpóí aba. Ọhagyíoha aní ọlẹle mu ba ilá ntée gyi mu asún á, ilosuná aní ọdeblí obée, Bulu mbla ámu ima ale. Iní désuná aní alatsú mu iwí aní ọdun mbla ámu. Ní ọdun mbla ámu a, múmú ọmedé Bulu mbla ámu bu. ¹² Bulu lówa mbla ámu. Mu pé obétalí pú mú gyi aní asún. Mu pé obétalí hə aní nkpa, ntée mó aní. Ní igyi alí mú á, fógýí ma aní fégyi fú bá asún?

Ansí Podínká Ọkẹsú

¹³ Mliya asu amlinu. Mli ahá ámúú mliteblí mliaa, “Nde ntée ọke abóyo wúlu yilé kọsu, yétsiá unu ofi ọkule gyi ibiá nyá iwí” ámu. ¹⁴ Mbée, mliyin ọketə? Mliyin alá mli nkpatsiátó bóbwe? Mligýí fε agyinde, itedáli dínká, táme itamawá ọpá kọkọ, itəfwí. ¹⁵ Mú sù tóá ilehián aní mléblí gyí, “Ní Bulu

lótsulá há anı nkpa á, abóbwe ínı ntéé ínı.” ¹⁶ Ní imegyí alı á, ilosuná ání mlıdé ıwı tsu, pó ıbı sí kántó. Lakpan ıwıtsú ánfı odu gyı.

¹⁷ Mú su ǎhá ání oyin ıto wankláán, táme ǎtamabwé á, ǎde lakpan bwe.

5

Iwı Anyapó Asón

¹ Iwı anyapó, mlısu amlısoara okitikıti, tsúfé ipian kpǎnkpǎntı ıbá mlısu. ² Séı ánfı á, mlı atonyahé féeé lapló. Atéple bawı mlı atati. ³ Mlı sika ató é ılakpói, wı nkanu. Mú nkanu ámu obégyı mlı ıwı adánsıe, yıntá mlı ǎyılúv fé alıá ogyá teyıntá ató. Mlılakle ató tsǎtsǎtsǎ yáı kpaalı, bré ánfı ǎyı ıbá bǎmǎ ǎnó ánfı. ⁴ Mlıkaun ání ahá ámúú mlıdóbǎ ıpa, bǎyǎ agyúamá mlı ndǎto, táme mlılékiná amú ıkǎ ka ámu isú latú Bulu, túmi féeé Owıe amu. ⁵ Mlılatsıá ǎsulúv anfisı, gyı nkpa múa ǎdwe pówá nfǎ fé nnantswie há mlı ǎmǎké. ⁶ Mlılahá ǎhá ání mu asón da ǎkpa ıpón, mó mu, ǎmeprıı ıwı.

Iklınya Múa Mpáıbo

⁷ Apıó aba, mlınya klın tsia gyo anı Wıe Yesu Kristó ıbá. Mlıkı alıá ǎdǎtoıv tenyá klın tsıá gyo nyankpıv gyankpıv múa tráhe, pó alıá otetsıá gyo bréá ǎsulúv amu ıbéha atǎ pǎpwe bówıe wóyı. ⁸⁻⁹ Mlı é mlınya klın amlılu kınkın, tsúfé anı Wıe, ogyı asón ogyıpó amu ıbá lafın. Mú su mlımátsıá tói mlı abasu, méni ǎméeha mlı ıpón.

¹⁰ Apıó, mlııv Bulu ǎnósú atǎıpó amúú beblı Bulu asón ámu bwe mlı atosuanhe. Bowun asón tsǎtsǎtsǎ, táme benya klın. ¹¹ Mlıkı alıá anıtoıbú amú. Itsú alıá botomi amú asın wunhetǎ su.

Mlikain Hiob é iwí asónsú. Alíá olotomi mu asun wunhetó. Iní su Bulu lóyulá mu mó óma. Lélé, Bulu bu awítale. Otowun ahá nwe.

¹² Mí apíó, ndeklé mbéé mlibí wankláán aní mlímátánu asósú ntéé asulúv, ntéé ká tótótó. Mli “Iin!” ibwéé “Iin!” mli “O-o!” é ibwéé “O-o!” méní Bulu mécha mli pón.

¹³ Ní óku dé ipian wúun mlító á, okókoli Bulu. Ní ansí de óku gyí é á, ówáa íb kanfu Bulu. ¹⁴ Ní óku délo mlító á, ótí ópasua ahande abuba bokokóli Bulu, abukpa mu ofobí aní Wíe ídátó. ¹⁵ Ní bokókóli aní Wíe hógyitó á, óbétsa mu íló, óbókúsú. Ní alabwé lakpan ku á, Bulu obési mó féé kíé mu. ¹⁶ Mó alí su mlíle mli lakpan bli, amlikokoli Bulu ha aba, méní óbétsa mli íló. Óhá aní mu asón da ókpa mpáí tówá ogyá. Itóyó agyómá wankláán. ¹⁷ Nyankpusa Elia é gyí fé mía fonyó. Olokokóli Bulu kinkíinkín aní nyankpu mátswíe. Lélé imotswie nfinsa múa ífun. ¹⁸ Ólélakóli mu aní itswíe. Lélé nyankpu létií, íleha ató lelawa alé asulúv.

¹⁹ Mí apíó, ní mlító óku ódida hógyitó á, óku asánkia mu ba. ²⁰ Mlibí aní óhá ámu lalé ókláa tsú lowu aní teki obówutó. Mó su Bulu obési mu lakpan tsótsótsó kíé mu.

Bulu ntam pɔpwɛ; Nkonya **New Testament in Nkonya (GH:nko:Nkonya)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Nkonya)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nkonya

nko

Ghana

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Nkonya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

2014-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

2c5882f1-9b2d-5f5e-bf4f-7030fc58727b